

LAKIALOITE 16/2003 vp

Laki rikoslain 20 luvun ja pakkokeinolain 5 a luvun 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Paritus on säädetty rikokseksi rikoslain 20 luvun 9 §:ssä. Rikoslaista kuitenkin puuttuu törkeän parituksen tunnusmerkistö, vaikka poliisin mukaan nimike törkeästä parituksesta ja sen mukanaan tuomat telepakkokeinot, erityisesti puheluiden kuuntelu, olisivat äärimmäisen tärkeitä. Pakkokeinolain 5 a luvun 2 § määrittelee, milloin telekuuntelua voidaan käyttää. Telekuuntelu ei nykyisin ole sallittua paritusrikosten yhteydessä. Parittajien jäljille pääsy nykyisen lainsäädännön puitteissa on vaikeaa, ja useimmat paljastuneet paritusrikokset ovatkin tulleet ilmi jonkin toisen rikostutkinnan sivutuotteena.

Telekuuntelu on osoittautunut korvaamattomaksi tutkinnan työvälineeksi esim. törkeissä huumerikoksissa. On välttämätöntä paljastaa paritusorganisaatio sen johtajia myöten. Vain tällä tavalla saadaan paritukseen liittyvä järjestäytynyt rikollisuus kuriin.

Paritusta pyörittävät Suomessa kansainväliset rikollisliigat, jotka ovat erittäin hyvin organisoituneita ja ammattimaisia. Paritusorganisaatioiden johtoporras, ja hyvin pitkälti myös alemmalla organisaatiotasolla työskentelevät rengit, ovat useimmiten venäläisiä ja virolaisia. Lähes poikkeuksetta paritustoiminta täyttää myös kirstysrikoksen tunnusmerkit, sillä esimerkiksi väkivallalla uhkaaminen pakottaa myös suomalaiset prostituoidut yhteistoimintaan organisoituneen rikollisuuden kanssa.

Paritus on tekijöilleen erittäin tuottava liiketoiminta, eikä siihen nykyisellään sisälly kovin suuria riskejä. Kun verrataan mahdollisuutta tienaa

ta isot rahat parituksella tai huumekaupalla, houkutus paritukseen on suuri. Pienen kiinnijäämisen lisäksi rangaistukset ovat esim. huumerikoksia lievempiä.

Poliisin mukaan prostituoidulle maksettavasta palkkiosta 2/3 menee parittajille. Parituspalkkiot — käteinen raha — salakuljetaan Suomen rajojen ulkopuolelle. Telepakkokeinon salliminen kaikessa paritusrikostutkinnassa ehkäisee tämän rikostoiminta-alueen kasvua ja auttaa tehokkaasti paljastamaan jo toimivia paritusrenkaita. Koska prostituutio ei ole rikos, ei telepakkokeinoja edelleenkään voida soveltaa koskemaan prostituoidun ja asiakkaan välistä teleliikennettä, vaan ainoastaan epäillyn parittajan teleyhteyksiä. Telekuuntelu on tehokas tapa torjua sekä koti- että ulkomaisten paritusorganisaatioiden rikollista toimintaa Suomessa. Lisäksi telekuuntelumahdollisuus paritusrikoksissa saattaisi vähentää myös prostituutiota kokonaisuudessaan, kun suomalaisasiakkaat tietäisivät, että heidän puhelunsa tulisivat todennäköisesti poliisin tietoon.

Mielestämme on siis tarpeen lisätä törkeän parituksen tunnusmerkistö rikoslakiin ja muuttaa pakkokeinolakia siten, että telekuuntelu sallitaan silloin, kun on kyseessä epäily myös törkeästä parituksesta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

rikoslain 20 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 20 lukuun, sellaisena kuin se on laissa 563/1998, uusi 9 a § seuraavasti:

20 luku

Seksuaalirikoksista

9 a §

Törkeä paritus

Jos paritusrikoksessa

1) tavoitellaan huomattavaa taloudellista hyötyä tai

2) rikoksentekijä toimii sellaisen rikoksen laajamittaiseen tekemiseen erityisesti järjestäytyneen ryhmän jäsenenä,

ja paritusrikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentekijä on tuomittava *törkeästä parituksesta* vankeuteen vähintään yhdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

2.

Laki

pakkokeinolain 5 a luvun 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1987 annetun pakkokeinolain (450/1987) 5 a luvun 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 18/2003, seuraavasti:

5 a luku

Telekuuntelu, televalvonta ja tekninen tarkkailu

2 §

Telekuuntelun edellytykset

Kun on syytä epäillä jotakuta

1) Suomen itsemääräämisoikeuden vaarantamisesta, sotaan yllyttämisestä, maanpetoksesta, törkeästä maanpetoksesta, vakoilusta, törkeästä vakoilusta, turvallisuussalaisuuden paljastamisesta, luvottomasta tiedustelutoiminnasta,

2) valtiopetoksesta, törkeästä valtiopetoksesta, valtiopetoksen valmistelusta,

3) taposta, murhasta, surmasta,

4) törkeästä vapaudenriistosta, ihmisryöstöstä, panttivangin ottamisesta,

5) törkeästä ryöstöstä, törkeästä kiristyksestä,

6) törkeästä kätkemisrikoksesta, ammattimaisesta kätkemisrikoksesta,

7) tuhotyöstä, liikennetuhotyöstä, törkeästä tuhotyöstä, törkeästä terveyden vaarantamisesta, ydinräjähderikoksesta, kaappauksesta,

8) törkeästä kiskonnasta,

9) törkeästä rahanväärennyksestä,

10) törkeästä ympäristön turmelemisesta,

11) törkeästä huumausainerikoksesta,
 12) törkeästä parituksesta taikka
 13) edellä mainittujen rikosten rangaistavasta
 yrityksestä,
 rikoksen esitutkintaa toimittavalle viranomai-
 selle voidaan antaa lupa kuunnella ja tallentaa
 televiestejä, joita epäilty lähettää hallussaan ole-
 valla tai oletettavasti muuten käyttämällään tele-

liittymällä, tai tällaiseen teleliittymään tulevia
 hänelle tarkoitettuja viestejä, jos kuuntelulla
 saatavilla tiedoilla voidaan olettaa olevan erit-
 täin tärkeä merkitys rikoksen selvittämiseksi.

— — — — —
 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____
 20 .

Helsingissä 9 päivänä huhtikuuta 2003

Hanna-Leena Hemming /kok
 Raija Vahasalo /kok
 Sirpa Asko-Seljavaara /kok
 Tapani Mäkinen /kok
 Jyri Häkämies /kok
 Timo Seppälä /kok
 Paula Risikko /kok
 Martin Saarikangas /kok
 Irja Tulonen /kok
 Arto Satonen /kok
 Olli Nepponen /kok
 Esa Lahtela /sd
 Reijo Paajanen /kok
 Eero Akaan-Penttilä /kok
 Pekka Kuosmanen /kok
 Jyrki Katainen /kok
 Kaarina Dromberg /kok
 Suvi Lindén /kok
 Maija Perho /kok
 Jari Vilén /kok
 Petri Salo /kok
 Ilkka Taipale /sd
 Susanna Rahkonen /sd
 Jouko Skinnari /sd
 Arja Alho /sd
 Tuija Nurmi /kok
 Heidi Hautala /vihr
 Kalevi Lamminen /kok
 Roger Jansson /r
 Riikka Moilanen-Savolainen /kesk
 Sari Sarkomaa /kok
 Lauri Oinonen /kesk

Toimi Kankaanniemi /kd
 Jukka Gustafsson /sd
 Kimmo Kiljunen /sd
 Sari Essayah /kd
 Leena Rauhala /kd
 Risto Kuisma /sd
 Mikko Elo /sd
 Annika Lapintie /vas
 Pentti Tiusanen /vas
 Jaakko Laakso /vas
 Leena Harkimo /kok
 Anne Holmlund /kok
 Pertti Hemmilä /kok
 Tony Halme /ps
 Timo Soini /ps
 Minna Sirnö /vas
 Tarja Cronberg /vihr
 Päivi Räsänen /kd
 Kirsi Ojansuu /vihr
 Erkki Pulliainen /vihr
 Jyrki Kasvi /vihr
 Jere Lahti /kok
 Lyly Rajala /kd
 Seppo Särkiniemi /kesk
 Tero Rönni /sd
 Marja Tiura /kok
 Lauri Kähkönen /sd
 Marjukka Karttunen /kok
 Heikki A. Ollila /kok
 Osmo Soininvaara /vihr
 Erkki Virtanen /vas
 Mikko Alatalo /kesk

LA 16/2003 vp — Hanna-Leena Hemming /kok ym.

Anneli Kiljunen /sd
Ben Zyskowitz /kok
Kari Kärkkäinen /kd
Aila Paloniemi /kesk
Jukka Roos /sd
Satu Hassi /vihr
Inkeri Kerola /kesk
Irina Krohn /vihr
Janina Andersson /vihr
Rakel Hiltunen /sd
Hannu Takkula /kesk
Jari Leppä /kesk
Satu Taiveaho /sd
Minna Lintonen /sd
Matti Saarinen /sd
Pehr Löf /r
Kari Uotila /vas
Eero Reijonen /kesk
Lasse Virén /kok
Juha Rehula /kesk

Hannu Hoskonen /kesk
Kimmo Sasi /kok
Petri Neittaanmäki /kesk
Matti Kauppila /vas
Markus Mustajärvi /vas
Arto Bryggare /sd
Eero Lankia /kesk
Antti Kaikkonen /kesk
Tuomo Hänninen /kesk
Ahti Vielma /kok
Miapetra Kumpula /sd
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Jutta Urpilainen /sd
Sinikka Hurskainen /sd
Nils-Anders Granvik /r
Olavi Ala-Nissilä /kesk
Matti Väistö /kesk
Reino Ojala /sd
Christina Gestrin /r
Merikukka Forsius /vihr